

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р инж. Димитър Йорданов Димитракиев, ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ - Варна

на научните трудове, представени по конкурса за заемане на академична длъжност „доцент“ по професионално направление 5.5. „Транспорт, корабоплаване и авиация“, научна специалност „Технология и организация на корабостроенето и кораборемонта“,

обявен със заповед на Министъра на отбраната на Р България № ОХ-1071 от 12.10.2017 г. и в Държавен вестник, брой 83 от 17 октомври 2017 г.

Документи е подал един кандидат: **Гл.ас. д-р инж. Христо Валериев Христов**

Рецензията е изготвена в изпълнение на решение на научното жури, назначено със Заповед № ОС - 354 от 06.12.2017г. на Началника на ВВМУ “Никола Йонков Вапцаров“, гр. Варна. Оценка на условията за заемане на академичната длъжност „доцент“ е направена на основата на изискванията на чл. 29 и 29б от Закона за развитие на АСРБ, на чл. 60 и 61 на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, чл. 50, 51 и 53 от Правилника за условията и реда за заемане на академични длъжности във ВВМУ, гр. Варна.

Гл.ас. д-р Христо Валериев Христов е единствен кандидат в обявения от ВВМУ “Никола Йонков Вапцаров“ конкурс за академична длъжност „доцент“ по професионално направление 5.5. „Транспорт, корабоплаване и авиация“, научна специалност „Технология и организация на корабостроенето и кораборемонта“.

1. Количествени характеристики на приетите за оценка и рецензиране трудове на кандидата

Представените от Гл.ас. Христо Валериев Христов документи са в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ВВМУ и включват изискуемите и описани в заявлението за участие в конкурса такива.

В тази връзка, гл.ас. Христов е представил за рецензиране общо 21 бр. научни публикации, които приемам без забележки.

Представените по конкурса научни трудове са:

Научни публикации	Брой
1.Монография (самостоятелна)	-
2. Учебници и учебни помагала	2
2.1.Самостоятелни	-
2.2. В съавторство	2
3.Научни статии и студии	7
3.1. Самостоятелни	2
3.2. В съавторство	5
4. Научни доклади	12
4.1.Самостоятелни	
4.2. В съавторство	12
Общо	21

В досегашната си кариера на преподавател и учен, гл.ас. Христов има 28 публикации, в това число, 1 учебник и 1 учебно пособие , 26 научни статии и научни доклади.

Гл.ас. Христов е представил и списък с 3 научно-изследователски проекти, в които е участвал.

Обемната и структурна характеристика на научните публикации дава основание да се направят следните изводи и оценки:

1. Кандидатът участва в конкурса за „доцент“ с 21 научни труда. Те са свързани с темата на конкурса.

2. Всички трудове на кандидата са посветени на научни и приложни проблеми в областта на обявения конкурс. Това дава основание да се заключи, че той има трайни интереси в посочената област.

3. Гл.ас. Христов има 2 учебни помагала , от които 2 в съавторство.

4. Две от публикациите на кандидата са публикувани в чужбина.

5. Представените ми материали, както и изявите на кандидата на научни конференции, в това число и международни, са доказателство, че той е получил обществено признание и е познат в България и в чужбина.

В количествено и качествено отношение представените ми за рецензиране от гл.ас. Христов научни публикации съответстват на всички изисквания на нормативните документи.

2. Обща характеристика на научноизследователската и научно-приложната дейност на кандидата

Считам, че всички представени научни трудове са от областта на конкурса. От тях обект на рецензиране са 7 статии и 12 доклади. Не са рецензирани учебните пособия, тъй като те са преминали такава процедура при публикуване им.

В съдържателно отношение публикациите на гл.ас.Христов са по тематични направления от научната област на обявения конкурс, а именно:

- Ремонт на детайли на корабни дизелови двигатели чрез наваряване -2.1,2.2.
- Кораборемонтни технологии - 2.3, 2.6, 3.1, 3.2, 3.4, 3.5, 3.8, 3.9, 3.10, 3.11,
- Технологии за подводно рязане и заваряване — 2.4, 3.6 Технологии за заваряване и наваряване - 2.5, 2.7
- Технология за корабостроенето - 3.12 В областта на учебния процес -4.1, 4.2
- Опазване на околната среда - 3.3, 3.7

Приетите за рецензиране 21 труда са отпечатани или с надлежно приложени служебни бележки, че са рецензирани и одобрени за публикуване. На 2 от статиите в чужбина гл.ас. Христов е единствен автор.

В справката за цитирания са посочени 3 такива. Считаю, че отсъствието на цитирания от чуждестранни автори се дължи на спецификата на научноизследователската дейност на кандидата и сравнително краткия му публикационен стаж – от 2010 г.

Следва да се отбележи, че в научноизследователската дейност на гл.ас. Христов има логичност и приемственост.

3. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

Гл.ас.д-р Христо Христов има 8 годишен опит като асистент, старши асистент и главен асистент . Той води лекции и упражнения по редица учебни дисциплини, които са в областта на конкурса за „доцент“, а именно – „Технология на машиностроителните материали“, „Техн.обслужване и ремонт на кораба“, „Инженерно технологично поддържане на кораба“. Осигурено му е пълно учебно натоварване.

Анализът на научните публикации на гл.ас. Христов, предоставената ми информация и личните ми наблюдения показват, че той тясно свързва научноизследователската, научно-приложната и преподавателската дейност във ВВМУ.

От приложените документи е виден достатъчно голям приложен опит на кандидата. Това е особено важно при обучението на корабните инженерни кадри и тяхната последваща квалификация .

Член е на Научно техническите съюзи (НТС) - Варна.

Гл.ас. д-р Христов повишава квалификацията си и чрез участие в редица образователни програми и курсове, за което е представил множество дипломи и сертификати. Същият е многократно награждаван .

4. Основни научни и научно-приложни приноси

Според мен в представените от гл.ас. д-р Христо Христов трудове по конкурса се съдържат следните основни приноси:

4.1. Научни приноси :

В представените ми за рецензиране материали считам за **принос с научен характер** изследванията свързани с **подобряване механичните качества на титановите сплави** .

4.2. Научно-приложни приноси :

- Определени са възникващите електронапрежения в различни части на водолазен костюм при различни условия на подводно заваряване.

- Разработена е методика за възстановяване на детайли на ко- рабни дизелови двигатели чрез електродъгово подфлюсово заваряване.

- Създадена е технология за заваряване на предварително изработе на мачта от алуминиева сплав за стоманената надстройка на плавателен съд чрез из ползване на междинна вставка от алуминий.

- В средата на симулатор на главен корабен дизелов двигател е проведен експеримент за определяне на влиянието на замърсяването на въздушния фил тър и износването на буталните пръстени върху количеството на вредни вещества в отработилите газове.

- Чрез регресионен анализ на експериментални данни е създаден математичен модел на подводно рязане по електрокислороден метод, който може да се използва за оптимизиране на процеса.

- Приложено е плазмено азотиране на титанови сплави с индиректен плазмон.

4.3. Приложни приноси :

- Определени са технологичните характеристики на електроди за наваряване, производство на завода за електроди в Ихтиман.

- На предназначен за целта стенд е определено износването на наварени слоеве с два различни вида електроди.

5. Значимост на приносите за науката и практиката

Убеден съм, че посочените приноси на гл.ас. Христов са достатъчно значими за науката и практиката. Това се доказва от множеството референции и награди, приложени в документите.

Тук следва да отбележим и достатъчно богатата експертна дейност на кандидата.

Тези и други факти демонстрират разпознаваемост и значимост на гл.ас.д-р Христо Христов в научния и професионален спектър на направлението, в което той работи.

6. Оценка в каква степен приносите са дело на кандидата

Кандидатът по конкурса е представил 19 публикации и 2 учебни пособия. Във всички тях стилът на кандидата е ярко изявен. Това ме кара да считам, че приносите са негово лично и на колектива с който работи дело.

7. Критични бележки

Представените ми материали са напълно достатъчни и в духа на изискванията за промотиране на кандидата за заемане на длъжността „доцент“ във ВВМУ.

Като подчертавам крайната си положителна оценка и осъзнавам спецификата на научната и образователна дейност на гл.ас. Христов, имам следните забележки:

- предвид достатъчния преподавателски и научен стаж на кандидата и въпреки, че са изпълнени изискванията, считам международните публикации за недостатъчни. Препоръчвам в бъдеще, когато вече е освободен от количествените критерии за публикационна дейност, гл.ас.Христов да насочи статиите си за публикуване в индексирани списания, включени в световните информационни системи за реферирание. Считам за наложително бъдещата му публикационна дейност да е ритмична и свързана с повече изследвания по научни и приложни проекти . Така при вероятна втора хабилитация да е в състояние да предостави на журито и на научната общност достатъчно голямо количество цитирания .

8. Лични впечатления на рецензента

Познавам гл.ас д-р Христо Христов. Той е талантилив, отговорен и изключително скромен човек и колега. Това показват и добре изготвените му документи за участие в конкурса. През годините той се утвърди като добър и уважаван от студентите преподавател.

9. Създадена ли е творческа среда за предаване на натрупания опит и знания на по-младите колеги

Професионалното развитие на гл.ас. г-н Христов е свързано с дългогодишен практически, педагогически и управленски опит .

Доказателство за това е достатъчно дългия преподавателски и командирски стаж , голямото количество обучени студенти и военнослужещи , перманентното му участие в ръководните органи на ВВМУ .

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Главен асистент доктор Христо Валериев Христов удовлетворява критериите за получаване на исканата академична длъжност, съгласно ЗРАС в Р. България,

Правилника за неговото приложение, Правилника за условията и реда за заемане на академични длъжности във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.

Въз основа на представените научни трудове, съдържащите се в тях научни и научно-приложни приноси, намирам за основателно да предложа кандидатът главен асистент д-р Христо Валериев Христов да бъде избран и да заеме академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 5.0. „Технически науки“, професионално направление 5.5. „Транспорт, корабоплаване и авиация“, научна специалност „Технология и организация на корабостроенето и кораборемонта“.

12.02.2018 г.
гр. Варна

Рецензент:
/проф. д-р инж. Д. Димитракиев/